

KESKKONNAAMET

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Märge tehtud: 24.10.2023

Juurdepääsupiirang kehtib kuni: 23.10.2028

Alus: AvTS § 35 lg 1 p 8

Teabevaldaja: Keskkonnaamet

Sven Oras
Orienteerumisklubi ILVES
orassven@gmail.com

Teie 20.09.2023

Meie 24.10.2023 nr 7-9/23/19148-2

Orienteerumisklubi Ilves 2024 võistluste kooskõlastamisest

Austatud Sven Oras

Edastasite Keskkonnaametile 2024. aasta orienteerumisvõistluste taotlused kooskõlastamiseks. Orienteerumisvõistlused on järgnevad:

1. Ilvese GP 2024 aasta kevadel Vooremäe ümbruses. Võistlus toimub 27.-28. aprillil. Orienteerumisvõistlus toimub 2-päevaste etappidena oletatava osavõtjate ja korraldajate koguarvuga 350 inimest päevas. Võistluskeskuseks on Vooremäe suusakeskus ja autode parkimine on planeeritud Vooremäe suusakeskuse parklasesse.
2. Ilvese GP 2024 aasta sügisel Hargla-Taheva ümbruses. Võistlus toimub 31. august-1. september. Orienteerumisvõistlus toimub 2-päevaste etappidena oletatava osavõtjate ja korraldajate koguarvuga 350 inimest päevas. Keskus on planeeritud RMK loodud teele ja autod on planeeritud parkida keskusesse viiva kruusatee äärde. Keskuses paigaldatakse 4-5 telki metsa alla.
3. „Eesti meistrivõistlused orienteerumiskrossipikal rajal“ 2024. aasta sügisel Soontaga paisjärve ümbruses. Võistlus toimub 21. septembril. Osavõtjate ja korraldajate koguarv on 300 inimest. Keskus on RMK Soontaga telkimisplatsil ja autod pargitakse keskusesse viivale kruusateele. Keskuses paigaldatakse 4-5 telki.

Punktide asukohtadesse paigaldatakse kõikidel võistlustel ühe meetri pikkused ajutised metallvaid.

Toome iga võistluse kohta looduskaitse kitsendused eraldi välja:

1. Vooremäe piirkond

Asendiplaanil näidatud ala hõlmab Uniküla looduskaitseala, mille kaitse-eesmärk on kaitsta, säilitada ja taastada väärtuslikke metsakooslusi¹. Uniküla looduskaitsealal on lubatud kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine, rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul².

Kaitsealal on Eesti looduse infosüsteemi (edaspidi EELIS) andmetel registreeritud III kategooria kaitsealuste taimede kasvukohti (rohekas käokeel, siberi võhumõök, pruunikas pesajuur). Kavandatud tegevus ei kahjusta eeldatavalt eelnimetatud taimeliike, kuna orienteerumisel liigutakse maastikul vabalt valitud marsruudil, hajutab see oluliselt pinnasele tekitatavat koormust.

Väljaspool kaitseala võistlusega hõlmatud maa-alal on EELIS andmetel registreeritud mitmed kaitsealused liigid: rohekas käokeel, kahelehine käokeel, laialehine neiuvaip, roomav öövilge, metsvareskold, limatünnik, harilik kärnkonn ja harivesilik. Arvestades, mis ajal soovitakse korraldada

¹ Vabariigi Valitsuse 26.09.2019 määrus nr 11 „Laane- ja salumetsade kaitseks looduskaitsealade moodustamine ja kaitse-eeskiri“ § 1 lg 2

² Vabariigi Valitsuse 26.09.2019 määrus nr 11 „Laane- ja salumetsade kaitseks looduskaitsealade moodustamine ja kaitse-eeskiri“ § 7 lg 4

orienteerumist, võib esineda ürituse korraldamisel teatud mõju mets-vareskollale ja limatünnikule. Keskkonnaameti hinnangul ei kahjusta ürituse korraldamine eeldatavalt teiste eelnimetatud liike, kui ürituse korraldamisel järgitakse kirja alltoodud tingimusi. **Lisaks jäävad alale inimestele ohtliku taimeliigi Sosnovski karuputke kasvukohad. Võistlejate tervise huvides palume neid kohti vältida (vt lisa: Vooremäe piirkonna keelualad).**

Mets-varesekold on III kaitsekategooria taimeliik, kelle üheks ohustavakateguriiks on juhuslik tallamine. III kaitsekategooria taimede hävitamine ja loodusest korjamine ulatuses, mis ohustab liigi säilimist selles elupaigas on keelatud³. Limatünnik on I kategooria seeneliik, mille viljakehad moodustuvad kevadel. I kaitsekategooria seente kahjustamine, sealhulgas korjamine ja hävitamine, on keelatud⁴. **Eeltoodu alusel tuleb kontrollpunktid kavandada nii, et ei toimuks liikumist mets-varekolla ja limatünniku kasvukohtadesse⁵ (vt lisa: Vooremäe piirkonna keelualad).**

2. Hargla-Tehva piirkond

Orienteerumiskaardil märgitud ala kõrgepinge õhuliinist kirde poole jääv nurk paikneb Karula rahvuspargis⁶ Apjasoo sihtkaitsevööndis⁷, mille kaitse-eesmärgiks on koosluste looduslikkuse taastamine, looduse mitmekesisuse säilitamine ja kaitsealuste liikide elupaikade kaitse. Sihtkaitsevööndis on selleks ette valmistamata kohas rahvaürituse korraldamiseks vajalik kaitseala valitseja nõusolek⁸. Orienteerumisalal on Eesti looduse infosüsteemi EELIS andmetel registreeritud rahvuspargi kaitse-eesmärgiks olev elupaigatüüp vanad loodusmetsad 9010⁹ ning II kaitsekategooria liigi metsise elupaik¹⁰.

Võistlusala piires väljaspool rahvusparki on EELIS andmetel registreeritud ka II kaitsekategooria liikide palu-karukella ja liiv-esparseti ning III kaitsekategooria liikide roomava öövilke ja karukolla kasvukohad. Looduskaitseaduse (edaspidi LKS) § 48 lõike 4 alusel rakendub piiritlemata II ja III kategooria kaitsealuste liikide elupaikades isendi kaitse.

Võistluskeskus on kavandatud rahvuspargist väljapoole ning võistluse toimumise aeg on väljaspool kevadist aktiivset vegetatsiooni- ja pesitsusperioodi, seetõttu ei avalda kavandatud üritus ülal loetletud kaitstavatele objektidele olulist kahjulikku mõju, kuid **kontrollpunktid tuleb paigutada kaitsealuste tallamistundlike liikide kasvukohtadest väljapoole (vt lisa: Hargla-Tehvandi piirkonna keelualad).**

3. Soontaga paisjärve piirkond

Üritusega hõlmatud maa-alale jääb Purtsi metsise püsielupaiga piiranguvöönd¹¹, Purtsi kanakulli püsielupaiga sihtkaitsevöönd¹² ning Soontaga looduskaitseala¹³ selle Niguri, Sauniku, Soontaga ja Kuuse sihtkaitsevööndid ja Soontaga piiranguvöönd¹⁴.

Soontaga looduskaitseala Niguri ja Soontaga sihtkaitsevööndite kaitse-eesmärk on looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse¹⁵, Kuuse ja Sauniku sihtkaitsevööndite eesmärk on metsaökosüsteemi arengu tagamine üksnes loodusliku protsessina¹⁶. Soontaga piiranguvööndi kaitse-eesmärk on looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine¹⁷. Orienteerumisalal on EELIS andmetel registreeritud ka III kaitsekategooriasse kuuluva hiireviu ja II kaitsekategooriasse kuuluva metsise ja kanakulli elupaigad.

³ LKS § 55 lõige 8

⁴ LKS § 55 lõige 7

⁵ EELIS koodid: KLO9600817, KLO9600565, KLO9600919, KLO9306302

⁶ Vabariigi Valitsuse 22.06.2006 a. määrus nr 149 „Karula rahvuspargi kaitse-eeskiri“

⁷ Registrikood KLO1100805

⁸ Karula kaitse-eeskiri § 12 lg 2

⁹ EELIS ID: -1 959 034 052

¹⁰ Registri kood KLO9100987

¹¹ Keskkonnaministri 13.01.2005 määrus nr 1 „Metsise püsielupaikade kaitse alla võtmine.“

¹² Keskkonnaministri 13.12.2006 määrusega nr 73 „Kanakulli püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri“.

¹³ Vabariigi Valitsuse 10.03.2016 määrus nr 29 „Elva maastikukaitse moodustamine ja kaitse-eeskiri“

¹⁴ Registrikoodid vastavalt: KLO1100916, KLO1100846, KLO1100848, KLO1100845, KLO1100847

¹⁵ Vabariigi Valitsuse 27.07.2006 nr 178 „Soontaga looduskaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri“ § 8 lg 2

¹⁶ Soontaga looduskaitseala kaitse-eeskirja § 8 lg 1

¹⁷ Soontaga looduskaitseala kaitse-eeskirja § 12

Soontaga looduskaitseala sihtkaitsevööndites on rahvaürituse korraldamine kaitseala valitseja nõusolekul lubatud ainult kahes hooldatavas sihtkaitsevööndis ehk Niguri ja Soontaga sihtkaitsevöönd, looduslikes sihtkaitsevööndites¹⁸ **ehk Sauniku ja Kuuse sihtkaitsevööndis rahvaürituste korraldamine lubatud ei ole (vt lisa: Soontaga piirkonna keelualad (1 ja 2)).** Soontaga looduskaitseala Soontaga piiranguvööndis on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas¹⁹. **Orienteerumisürituse korraldamine on keelatud ka Purtsi kanakulli püsielupaiga sihtkaitsevööndis²⁰.**

Purtsi metsise püsielupaigas kehtib LKS-is sätestatud kaitsekord²¹ selle määrase erisustega, mille kohaselt on piiranguvööndis keelatud rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja poolt tähistamata kohas ehk **orienteerumisrogaini võib Purtsi metsise püsielupaiga piiranguvööndis korraldada ainult olemasolevatel teedel ja radadel²² (vt lisa: Soontaga piirkonna keelualad (1)).**

Eelnevat arvesse võttes annab Keskkonnaamet nõusoleku orienteerumisvõistluse korraldamiseks Uniküla looduskaitsealal 27.04-28.04.2024 „Laane- ja salumetsade kaitseks looduskaitsealade moodustamine ja kaitse-eeskirja“ § 7 lg 4 alusel, Karula rahvuspargis 31.08-1.09.2024 „Karula rahvuspargi kaitse-eeskirja“ § 12 lg 2 alusel ja Soontaga looduskaitsealal 21.09.2024 „Soontaga looduskaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskirja“ § 9 lg 2 p 3 ja § 13 lg 2 alusel järgnevatel tingimustel:

1. maastikul liiguvad kõik võistlejad ja korraldajad jalgsi. ATV-sid ja muid maastikul liikumise vahendeid orienteerumisvõistlustel ei kasutata;
2. mootorsõidukitega on lubatud liigelda ja neid parkida vaid selleks ettevalmistatud ja tähistatud kohtades;
3. ürituse lõppedes likvideeritakse ürituse territooriumil ja selle vahetus läheduses ürituse käigus tekkinud prügi ning ürituse läbiviimisega seotud tähistused (loodusesse paigaldatavad sildid, kontrollpunktid, viidad), samuti ürituse keskustes ning parklas mootorsõidukite poolt tekitatud võimalikud pinnasekahjustused;
4. punktide asukohad paigaldatakse väljapoole manusesse lisatud joonistel väljatoodud keelualasid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Märt Holtsmann
juhtivspetsialist
looduskasutuse osakond

Vooremäe piirkond
Kristin Jõgi 53476632
kristin.jogi@keskkonnaamet.ee

Hargla-Tehvandi piirkond
Pille Saarnits 5233848
pille.saarnits@keskkonnaamet.ee

Soontaga paisjärve piirkond
Maret Voolaid 59064927
maret.voolaid@keskkonnaamet.ee

Stella Miil 5694 9023
stella.miil@keskkonnaamet.ee

¹⁸ Soontaga looduskaitseala kaitse-eeskiri § 9 lg 2 p 3

¹⁹ Soontaga looduskaitseala kaitse-eeskiri § 13 lg 2

²⁰ Kanakulli püsielupaiga kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri § 4 lg 7 p 4

²¹ Metsise püsielupaiga kaitse alla võtmine § 4 lg 2

²² LKS § 31 lg 2 p 11